

Cuprins

ABREVIERI ȘI ACRONIME	5
PREFAȚĂ	7
CAPITOLUL I. DOMENIUL DE APLICARE ȘI PRINCIPIILE GENERALE ALE COOPERĂRII JUDICIARE INTERNAȚIONALE ÎN MATERIE PENALĂ	9
1. Scurt itinerar introductiv privind importanța cooperării judiciare internaționale în materie penală.....	9
2. Domeniul de aplicare și principiile generale ale cooperării judiciare internaționale în materie penală.....	10
2.1. Domeniul de aplicare	10
2.2. Principiile generale ale cooperării judiciare internaționale în materie penale	16
2.2.1. Principiul protecției intereselor fundamentale ale României.....	17
2.2.2. Principiul preeminenței dreptului internațional.....	17
2.2.3. Principiul privind curtoazia internațională și reciprocitatea	18
2.2.4. Principiul legalității.....	18
2.2.5. Principiul ne bis in idem	19
2.2.6. Principiul confidențialității	22
2.2.7. Principiul umanismului	22
2.2.8. Principiul imunității de jurisdicție.....	23
CAPITOLUL II. EXTRĂDAREA.....	25
1. Scurt itinerar istoric privind noțiunea de extrădare	25
2. Definiție, caracteristici și principii ale extrădării.....	30
2.1. Definiție	31
2.2. Caracteristici și condiții ale extrădării	32
2.3. Principii aplicabile în procedura extrădării	33
3. Procedura extrădării	48
3.1. Procedura extrădării pasive	48
3.1.1. Conținutul cererii de extrădare pasivă	48
3.1.2. Examenul de regularitate internațională.....	49
3.1.3. Sesizarea procurorului cu cererea de extrădare	50
3.1.4. Procedura judiciară	50
3.1.5. Efectele extrădării	62
3.2. Procedura extrădării active	62
3.2.1. Cererea de extrădare activă.....	62
3.2.2. Darea în urmărire internațională.....	63
3.2.3. Procedura de judecată	64
3.2.4. Examenul de regularitate internațională.....	66
3.2.5. Efectele extrădării active	69
4. Instrumente juridice în materie de extrădare adoptate la nivelul Uniunii Europene	70

CAPITOLUL III. MANDATUL EUROPEAN DE ARESTARE	74
1. Considerații generale	74
2. Definiția mandatului european de arestare (MEA). Conținut și formă. Caracteristici. Principii	78
2.1. Definiția MEA	78
2.2. Conținutul și forma mandatului european de arestare	80
2.3. Caracteristici	85
2.3.1. Noțiunea de autorități judiciare competente	85
2.3.1.1. Noțiunea de autorități competente potrivit Deciziei-cadru 2002/584/JAI și dreptului național	85
2.3.1.2. Noțiunea de autorități competente potrivit CEDO	87
2.3.1.3. Noțiunea de autorități competente potrivit jurisprudenței CJUE	89
2.4. Principii fundamentale	94
3. Procedura judiciară	94
3.1. Procedura de emitere a mandatului european de arestare	94
3.1.1. Condiții de emitere a mandatului european de arestare	94
3.1.2. Reguli de difuzare și transmitere a MEA	101
3.1.3. Garanții	102
3.1.4. Transfer temporar sau audierea persoanei solicitate în cursul procedurii	105
3.1.5. Mandat european emis în baza unei hotărâri de condamnare în absența	106
3.1.6. Retragerea mandatului european de arestare	112
3.2. Procedura de executare a mandatului european de arestare	113
3.2.1. Condițiile predării	113
3.2.2. Motive de neexecutare a MEA	115
3.2.3. Proceduri prealabile	122
3.2.4. Procedura în fața curții de apel	125
3.2.5. Revocarea deciziei de către autoritatea judiciară emitentă a MEA ...	139
3.2.6. Predarea persoanei solicitate în baza MEA	142
3.2.6.1. Predarea temporară	142
3.2.6.2. Predarea amânată	146
3.2.6.3. Predarea ca efect al executării MEA	147
3.2.6.4. Predarea ulterioară	151
3.2.6.5. Predare de bunuri	152
3.2.6.6. Predarea ulterioară extrădării și extrădarea ulterioară	152
3.2.6.7. Predarea unei persoane care beneficiază de imunitate și privilegiu	153
4. Instrumente juridice în relație cu Decizia-cadru 2002/584/JAI, modificată	154
CAPITOLUL IV. TRANSFERUL DE PROCEDURI ÎN MATERIE PENALĂ	160
1. Considerații introductive	160
2. Definiție. Condiții	167
2.1. Definiție	167
2.2. Condiții	167
3. Procedura în caz de transfer	169

3.1. Cererea de transfer al procedurii penale formulată de România	169
3.1.1. Schimbul de informații, consultările cu autoritățile judiciare străine și cerințe pentru transfer de proceduri	169
3.1.2. Schimb de informații și consultări	170
3.1.3. Condiții pentru transfer în cazul inițierii procedurii penale sau continuării acesteia	171
3.1.4. Procedura în cazul cererii de preluare formulată de România către un stat străin	173
3.1.4.1. Hotărârea instanței de judecată	173
3.1.4.2. Transmiterea cererii	175
3.1.4.3. Efectele cererii de transfer	175
3.1.4.4. Plângerea persoanei vătămate	177
3.2. Preluarea sau inițierea procedurilor penale la cererea unui stat străin	177
3.2.1. Autoritatea judiciară competentă să dispună asupra admisibilității cererilor de preluare	177
3.2.2. Procedura de soluționare a cererii	178
3.2.3. Revocarea acceptării cererii și restituirea cauzei	185
CAPITOLUL V. RECUNOAȘTEREA ȘI EXECUTAREA HOTĂRÂRILOR PENALE PRIN CARE S-AU APLICAT PEDEPSE SAU MĂSURI PRIVATIVE DE LIBERTATE	186
1. Considerații generale	186
2. Dispoziții generale privind recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești, a ordonanțelor penale și actelor judiciare în relația cu statele terțe sau cu statele membre care nu au transpus în legislația națională Decizia-cadru 2008/909/JAI, modificată	190
2.1. Caracteristici esențiale. Definiție. Reglementare. Principiul <i>ne bis in idem</i>	190
2.1.1. Definiții din Legea nr. 302/2004, republicată	194
2.1.2. Reglementări privind competența autorităților române	194
2.1.3. Înscrieri și informații	198
2.2. Transferarea persoanelor condamnate, deținute în state terțe, în vederea executării pedepsei sau a măsurii privative de libertate într-un penitenciar sau într-o unitate sanitară din România	199
2.2.1. Cerințe esențiale	200
2.2.2. Condiții pentru recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești străine. Motive de refuz	201
2.2.3. Procedura în fața instanței, de recunoaștere și executare a hotărârii judecătorești străine, în vederea transferării persoanei condamnate în România	202
2.2.4. Procedura de recunoaștere a hotărârii judecătorești străine când persoana condamnată se află în România	207
2.3. Proceduri speciale de recunoaștere și executare	209
2.3.1. Procedura de recunoaștere și executare a sancțiunilor de drept penal și administrative aplicate de organele judiciare străine și a cheltuielilor judiciare	210

2.3.2. Recunoașterea și punerea în executare a hotărârilor străine de confiscare	211
2.3.3. Recunoașterea hotărârilor judecătorești străine în scopul producerii de alte efecte decât cel al executării în regim privativ de libertate a pedepsei și a altor acte judiciare emise de autoritățile străine ...	220
2.4. Recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și a altor acte procedurale emise de autoritățile judiciare române. Transferarea din România în alte state a persoanelor condamnate la pedepse sau măsuri privative de libertate	231
2.4.1. Condiții pentru transfer	231
2.4.2. Procedura prealabilă	233
2.4.3. Procedura judiciară	234
2.5. Recunoașterea și executarea pe teritoriul altor state a hotărârilor judecătorești și a altor acte procedurale emise de autoritățile judiciare române	235
2.5.1. Delegarea executării pedepsei detențiune pe viață sau a închisorii ori a măsurii privative de libertate	235
2.5.2. Punerea în executare a altor dispoziții penale din hotărârea judecătorească, precum și a altor acte procedurale emise de autoritățile judiciare române	236
3. Dispoziții privind cooperarea cu statele membre ale Uniunii Europene în aplicarea Deciziei-cadru 2008/909/JAI	236
3.1. Caracteristici esențiale. Reglementare. Aplicare în timp	237
3.1.1. Definiții din Legea nr. 302/2004, republicată	239
3.1.2. Reglementări privind competența autorităților judiciare române. Atribuțiile autorităților privind tranzitarea teritoriului României de către persoana transferată	239
3.2. Transferarea sub escortă a persoanei condamnate	247
3.2.1. Transferarea sub escortă a persoanei condamnate dintr-un stat membru în România	247
3.2.2. Transferarea sub escortă a persoanei condamnate din România într-un stat membru	247
3.2.3. Consecințele transferării persoanei condamnate când România este stat emitent	248
3.3. Punerea în executare pe teritoriul României a pedepselor sau a măsurilor privative de libertate aplicate de instanțe ale altor state membre UE	248
3.3.1. Motive de nerecunoaștere și neexecutare	249
3.3.2. Procedura judiciară în cazul transferării persoanelor condamnate, deținute în alte state membre ale Uniunii Europene, în vederea executării pedepsei sau a măsurii privative de libertate într-un penitenciar sau într-o unitate sanitară din România	250
3.3.3. Executarea hotărârii judecătorești străine ca efect al unei mandat european de arestare	262
3.4. Recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești pronunțate în alte state membre ale UE în cazul în care persoana condamnată se află în România	269

3.4.1. Măsuri premergătoare	269
3.4.2. Procedura de recunoaștere și executare a pedepsei sau măsurii privative de libertate	270
3.5. Recunoașterea și executarea în alte state membre ale Uniunii Europene a hotărârilor judecătorești române prin care au fost aplicate pedepse privative de libertate	273
3.5.1. Cerințe pentru transmiterea, în vederea executării, a hotărârii judecătorești române	273
3.5.2. Procedura în fața judecătorului delegat pentru executarea pedepselor privative de libertate	275
3.5.3. Procedura la instanța de executare	276
3.5.4. Recunoașterea parțială și adaptarea pedepsei în statul de executare	276
3.5.5. Transferarea sub escortă a persoanei condamnate în statul de executare	277
3.6. Punerea în executare a pedepsei detențiunii pe viață sau a închisorii ori a măsurii privative de libertate atunci când persoana condamnată nu se află pe teritoriul României	278
3.6.1. Condiții pentru transmiterea hotărârii judecătorești române	278
3.6.2. Atribuțiile instanței de executare	279
CAPITOLUL VI. RECUNOAȘTEREA ȘI EXECUTAREA HOTĂRÂRILOR PRIN CARE S-AU DISPUS SANCTIUNI SAU MĂSURI PENALE NEPRIVATIVE DE LIBERTATE	281
1. Considerații generale	281
2. Dispoziții generale privind recunoașterea și executarea în relația cu statele membre ale UE a hotărârilor judecătorești prin care au fost dispuse sanctiuni sau măsuri penale neprivative de libertate	285
2.1. Definiții. Desemnarea autorităților competente	286
2.1.1. Definiții și reglementări privind competența autorităților, potrivit celor două decizii-cadru	287
2.1.2. Definiții și reglementări privind competența autorităților române potrivit Legii nr. 302/2004	288
2.2. Supravegherea de către autoritățile altor state membre ale Uniunii Europene a respectării obligațiilor stabilite de organele judiciare române	291
2.2.1. Cerințe esențiale	291
2.2.2. Retragerea certificatului transmis statului de executare de către organul judiciar român	294
2.2.3. Supravegherea respectării obligațiilor	295
2.2.4. Efectele încălcării măsurii de supraveghere	296
2.3. Supravegherea de către autoritățile române a respectării obligațiilor stabilite de alte state membre ale Uniunii Europene	296
2.3.1. Atribuțiile autorităților române competente să primească certIFICATELE emise de alte state membre UE	296
2.3.2. Proceduri judiciare prealabile	297
2.3.3. Recunoașterea actului prin care statul emitent a luat măsura supravegherii	298

2.3.3.1. Recunoașterea, în faza de urmărire penală, a actului prin care statul emitent a luat măsura supravegherii	298
2.3.3.2. Recunoașterea, în faza de judecată, a actului prin care s-a luat măsura supravegherii	300
2.4. Recunoașterea hotărârilor judecătorești și a deciziilor de probațiune care stabilesc măsuri de probațiune sau sancțiuni alternative date de către instanțele sau autoritățile altor state membre ale Uniunii Europene în scopul executării lor în România.....	303
2.4.1. Condiții de recunoaștere și executare a hotărârilor judecătorești definitive care stabilesc măsuri de probațiune sau sancțiuni alternative, pronunțate în statele membre.....	303
2.4.2. Motive de refuz al recunoașterii și executării hotărârilor judecătorești	307
2.4.3. Înscrierile și informațiile necesare recunoașterii și executării hotărârii judecătorești	309
2.4.4. Măsuri premergătoare.....	310
2.4.5. Procedura judiciară	310
2.4.6. Executarea măsurilor de probațiune sau a sancțiunii alternative	319
2.4.6.1. Executarea hotărârilor judecătorești sau a deciziei de probațiune	319
2.4.6.2. Executarea măsurilor de probațiune sau a sancțiunii alternative cu asumarea deciziilor subsecvente	320
2.4.6.3. Executarea măsurilor de probațiune sau a sancțiunii alternative fără asumarea deciziilor subsecvente.....	320
2.4.6.4. Încetarea supravegherii.....	322
2.5. Recunoașterea hotărârilor judecătorești care stabilesc măsuri de probațiune sau sancțiuni alternative date în România în scopul executării lor în alte state membre ale Uniunii Europene.....	323
2.5.1. Condiții pentru solicitarea recunoașterii hotărârii judecătorești	323
2.5.2. Procedura	324
2.5.3. Efectele recunoașterii hotărârii judecătorești de către statul de executare.....	325
3. Relația Deciziilor-cadru 2009/829/JAI și 2008/947/JAI cu Directiva 2011/99 a Parlamentului European și a Consiliului privind ordinul european de protecție.....	328

CAPITOLUL VII. ASISTENȚA JUDICIARĂ ÎN MATERIE PENALĂ. DISPOZIȚII PRIVIND ASISTENȚA JUDICIARĂ INTERNAȚIONALĂ	338
1. Scurt itinerar introductiv	338
2. Noțiuni. Definiție. Reglementare	339
3. Instrumente juridice în domeniul asistenței judiciare internaționale în materie penală.....	341
3.1. Instrumente adoptate la nivel internațional și european în materie de asistență judiciară internațională	341
3.2. Instrumente bilaterale cu referire la cele semnate de România în domeniul asistenței judiciare internaționale în materie penală.....	356
4. Asistența judiciară în materie penală potrivit Legii nr. 302/2004, modificată...	358

4.1. Definiție. Obiect. Reglementare internă. Principiul specialității	360
4.2. Conținutul cererii de asistență judiciară și actele anexate acestuia	361
4.3. Principalele forme de asistență judiciară internațională în materie penală.....	364
4.3.1. Comisia rogatorie internațională.....	365
4.3.2. Audierea prin videoconferință.....	387
4.3.3. Livrări supravegheate.....	393
4.3.4. Anchete sub acoperire	403
4.3.5. Echipele comune de anchetă.....	409
4.3.6. Supraveghere transfrontalieră.....	416
4.3.7. Identificarea produselor și instrumentelor infracțiunii	420
4.3.8. Comunicarea sau notificarea actelor de procedură.....	421
4.3.9. Cazierul judiciar.....	431
CAPITOLUL VIII. ASISTENȚA JUDICIARĂ ÎN MATERIE PENALĂ. DISPOZIȚII PRIVIND ASISTENȚA JUDICIARĂ APLICABILĂ ÎN RELAȚIA CU STATELE MEMBRE ALE UNIUNII	434
1. Scurt itinerar introductiv	434
2. Dispoziții pentru punerea în aplicare a Convenției privind Acordul Schengen.....	435
3. Dispoziții pentru aplicarea Convenției din 29 mai 2000 privind asistența judiciară reciprocă în materie penală între statele membre ale Uniunii Europene și a Protocolului din 16 octombrie 2001.....	447
CAPITOLUL IX. ASISTENȚA JUDICIARĂ ÎN MATERIE PENALĂ. DISPOZIȚII PRIVIND COOPERAREA CU STATELE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE ÎN APLICAREA LEGISLAȚIEI SECUNDARE UNIONALE PRIVIND ORDINELE DE INDISPONIBILIZARE ȘI ORDINELE DE CONFISCARE.....	457
1. Considerații generale.....	457
2. Ordinul de indisponibilizare a bunurilor sau probelor	459
2.1. Obiect.....	459
2.2. Relația cu alte instrumente de asistență judiciară reciprocă.....	460
2.3. Domeniul de aplicare. Definiții.....	461
2.4. Procedura de emitere și transmitere a ordinelor de indisponibilizare	465
2.5. Procedura de executare a ordinelor de indisponibilizare	467
2.6. Motive de nerecunoaștere sau de neexecutare ori de amânare a executării	481
3. Ordinele de confiscare	483
3.1. Obiect	483
3.2. Relația cu Decizia-cadru 2001/500/JAI, Decizia-cadru 2003/577/JAI și Decizia-cadru 2005/212/JAI și alte instrumente juridice	484
3.3. Definiții. Domeniu de aplicare	489
3.4. Procedura de transmitere a ordinelor de confiscare	491
3.5. Procedura de executare	494
3.6. Motive de nerecunoaștere sau neexecutare.....	502

4. Regulamentul 2018/1805 al Parlamentului European și al Consiliului privind recunoașterea reciprocă a ordinelor de indisponibilizarea și de confiscare	505
4.1. Obiect, definiție și domeniu de aplicare	506
4.2. Transmiterea, recunoașterea și executarea ordinelor de indisponibilizare potrivit Regulamentului 2018/1805	510
4.2.1. Transmiterea ordinului de indisponibilizare	510
4.2.2. Recunoașterea și executarea ordinului de indisponibilizare.....	511
4.2.3. Nerecunoașterea și neexecutarea sau amânarea executării ordinului de indisponibilizare	513
4.3. Transmiterea, recunoașterea și executarea ordinelor de confiscare potrivit Regulamentului 2018/1805	514
4.3.1. Transmiterea ordinului de confiscare	514
4.3.2. Recunoașterea și executarea ordinelor de confiscare	516
4.3.3. Nerecunoașterea și neexecutarea sau amânarea executării ordinului de confiscare.....	520

CAPITOLUL X. ASISTENȚA JUDICIARĂ ÎN MATERIE PENALĂ. DISPOZIȚII PRIVIND COOPERAREA CU STATELE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE ÎN APLICAREA LEGISLAȚIEI SECUNDARE UNIONALE PRIVIND RECUNOAȘTEREA SANȚIUNILOR PECUNIARE ȘI ORDINUL EUROPEAN DE ANCHETĂ.....

.....	522
1. Considerații generale.....	522
2. Recunoașterea reciprocă a sancțiunilor pecuniare.....	523
2.1. Obiect.....	523
2.2. Domeniul de aplicare. Definiții. Condiții de punere în executare a unor sancțiuni pecuniare.....	524
2.3. Procedura de transmitere a hotărârii.....	531
2.4. Procedura de executare a hotărârii.....	532
2.5. Motive de nerecunoaștere și neexecutare	542
2.6. Relația cu alte acorduri și înțelegeri	545
3. Ordinul european de anchetă (EIO).....	546
3.1. Obiect. Definiție. Domeniu de aplicare.....	547
3.2. Tipuri de proceduri în cadrul cărora se emite EIO.....	561
3.3. Procedura de emitere și transmiterea EIO de către autoritățile române ..	562
3.4. Recunoașterea și executarea EIO	569
3.5. Motive de nerecunoaștere sau neexecutare ori de amânare a recunoașterii și executării	576
3.6. Dispoziții speciale pentru anumite măsuri de anchetă	579
3.6.1. Transferul temporar al persoanelor deținute în vederea obținerii de probe	580
3.6.1.1. Transferul temporar către statul emitent al persoanelor supuse unei măsuri privative de libertate în scopul ducerii la îndeplinire a unei măsuri de anchetă.....	580
3.6.1.2. Transferul temporar către statul emitent al persoanelor supuse unei măsuri privative de libertate în scopul ducerii la îndeplinire a unei măsuri de anchetă.....	584

3.6.2. Audierea prin videoconferință.....	585
3.6.3. Informații privind conturile bancare și alte conturi deținute în instituții de credit ori alte entități financiare	593
3.6.4. Informații privind operațiuni bancare și alte operațiuni financiare	594
3.6.5. Măsuri de anchetă care presupun colectarea de probe în timp real, în mod continuu și într-un interval de timp	595
3.6.6. Desfășurarea unor anchete de către investigatori sub acoperire	596
3.6.7. Interceptarea telecomunicațiilor cu asistență tehnică din partea unui alt stat membru	596
3.6.8. Măsuri provizorii	598
BIBLIOGRAFIE	600
ANEXE 1-14 LA LEGEA NR. 302/2004, REPUBLICATĂ	615
ANEXA 1: Conform Deciziei-cadru 2002/584/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între Statele Membre, modificată prin Decizia-cadru 2009/299/JAI a Consiliului de Consolidare a Drepturilor Procedurale ale Persoanelor și de încurajare a aplicării principiului recunoașterii reciproce cu privire la deciziile pronunțate în absența persoanei în cauză de la proces	615
ANEXA 2: Conform art. 9 din Decizia-cadru 2003/577/JAI a Consiliului din 22 iulie 2003 privind executarea în Uniunea Europeană a ordinelor de indisponibilizare a bunurilor și probelelor	619
ANEXA 3: Conform Deciziei-cadru 2005/214/JAI a Consiliului din 24 februarie 2005 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce a sancțiunilor pecuniare	624
ANEXA 4: Conform Deciziei-cadru 2006/783/JAI din 6 octombrie 2006 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce la ordinele de confiscare.....	631
ANEXA 5: Conform Deciziei-Cadru 2008/909/JAI a consiliului din 27 noiembrie 2008 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce în cazul hotărârilor judecătorești în materie penală care impun pedepse sau măsuri privative de libertate în scopul executării lor în Uniunea Europeană.....	639
ANEXA 6: Hotărâri judecătorești în materie penală care impun pedepse sau măsuri privative de libertate în scopul executării lor în Uniunea Europeană.....	645
ANEXA 7: Conform Deciziei-cadru 2009/829/JAI a Consiliului din 23 octombrie 2009 privind aplicarea, între Statele Membre ale Uniunii Europene, a principiului recunoașterii reciproce în materia deciziilor privind măsurile de supraveghere judiciară ca alternativă la arestarea preventivă	646
ANEXA 8: Raportarea încălcării unei măsuri de supraveghere judiciară	650
ANEXA 9: Conform Deciziei-cadru 2008/947/JAI a Consiliului din 27 noiembrie 2008 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce în cazul hotărârilor judecătorești și al deciziilor de probațiune în vederea supravegherii măsurilor de probațiune și a sancțiunilor alternative	652

ANEXA 10: Raportarea încălcării unei măsuri de probațiune, a unei sancțiuni alternative sau a oricăror altor constatări	659
ANEXA 11: Conform Directivei 2014/41/UE privind Ordinul european de anchetă în materie penală	661
ANEXA 12: Confirmarea primirii unui ordin european de anchetă	671
ANEXA 13: Notificarea Statelor Membre în care se află subiectul interceptării și cărora nu li se solicită asistență tehnică	673
ANEXA 14: Infrațiuni pentru care nu de cere verificarea dublei incriminări în cazul ordinului european de anchetă	675